

BARBARA BONAR CHR
ORCID: 0000-0003-0625-4477
MARCIN A. KLEMENSKI
ORCID: 0000-0001-8529-4762

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
(doktorantka)
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
(doktorant)

NIEZNANE ŹRÓDŁA DO DZIEJÓW ZAKONU KANONIKÓW REGULARNYCH OD POKUTY – WYKAZY PRZEŁOŻONYCH GENERALNYCH ORAZ PREPOZYTÓW-INFULATÓW KLASZTORU W WIDZIENISZKACH – EDYCJA ŹRÓDŁOWA

Stan badań nad dziejami kanoników od pokuty jest niestety nader skromny. Poza rozprawą Andrzeja Bruździńskiego¹ niewiele znamy nowych prac poświęconych dziejom zakonu. Wśród nich wymienić można opracowania (powstałe po 2003 r.) dotyczące Bractwa św. Zofii działającego przy kościele św. Marka w Krakowie², wystroju artystycznego kościoła św. Marka, życia i kultu bł. Michała Giedroycia³, oraz dziejów wybranych fundacji klasztornych na terenie Wielkiego Księstwa Litewskiego⁴.

¹ A. Bruździński, *Kanonicy regularni od pokuty na ziemiach polskich*, Kraków 2003. Tam zestawienie starszej literatury na temat zakonu i kościoła św. Marka. Wyrazić należy żal, że do dnia dzisiejszego nie powstała monografia omawiająca całościowe dzieje kanoników regularnych od pokuty na terenie Wielkiego Księstwa Litewskiego, a wiadomo, że odegrali tam dość znaczącą rolę.

² *Bractwo św. Zofii: 600 lat istnienia*, red. M. Łuźna, J. Machniak, Kraków 2010; T. M. Trajdos, *Mieszczanstwo ze Spisza w szeregach bractwa św. Zofii przy kościele św. Marka w Krakowie*, „Nasza Przeszość” 129, 2018, s. 81-148.

³ D. Baronas, *Pal. Mykolo Giedraičio gyvenimas ir jo kultas Lietuvoje (XVI-XIX a.pr.)*, [w:] *Šventieji vyrai, Šventosios moterys: Šventųjų gerbimas LDK XV-XVII a.*, ed. M. Paknys, Vilnius 2005, s. 229-315; A. Sielepin, *Wiara źródłem inspiracji i odwagi w życiu Michała Giedroycia zwanego błogosławionym (1425-1485)*, [w:] *Chrzest, Przymierze, Konsekracja*, red. A. Sielepin, K. Wójtowicz, Kraków 2016, s. 14-25; Taż, *Michael Giedrojć (1420?-1485) A Christian of Timeless Spirituality. Before His Beatification*, „Soter: Journal of Religious Science” 65, 2018, s. 21-40; *Beatificationis et canonizationis Servi Dei Michaelis Giedrojć laici professi ordinis sancti Augustini beati nuncupati (ca 1420-1485). Positio super vita, virtutibus et fama sanctitatis necnon cultu ab immemorabili tempore preastito*, Roma 2017.

⁴ T. M. Trajdos, *Najstarsze fundacje dla Kanoników Regularnych od Pokuty w diecezji wileńskiej*, „Nasza Przeszość” 119, 2013, s. 21-66; Tenże, *Kanonicy*

W przypadku zakonu kanoników regularnych od pokuty niewiele zachowało się dzieł historiograficznych napisanych przez nich samych, które by prezentowały historię zakonu. Należą do nich rękopiśmienne dzieła Jana Karola Rohna powstałe pomiędzy 1735 a 1779 r.⁵ w Pradze oraz pochodzące z terenu Polski dzieło Sylwestra Koncesa Rodkiewicza wydane w 1699 r. w Wilnie⁶. Zasadnym wydaje się więc wydanie niewielkich świadectw zainteresowań historiograficznych kanoników regularnych od pokuty: dwóch niewielkich wykazów przełożonych generalnych oraz prepozytów-infułatów z Widzieniszek.

Podstawę ich edycji (zamieszczonej na końcu niniejszego artykułu) stanowi rękopis przechowywany w archiwum kościoła św. Marka, działającego przy Bibliotece Instytutu Liturgicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Został on odnaleziony w trakcie porządkowania zbiorów archiwalnych tegoż kościoła i nie posiada jeszcze sygnatury, ponieważ nie był dotychczas notowany w literaturze przedmiotu⁷. Rękopis oprawiony jest w skórę, posiada 158 spagino-

Regularni od Pokuty w Miednikach w ostatnim stuleciu Rzeczypospolitej (1695-1795), „Nasza Przeszłość” 127, 2017, s. 21-52.

⁵ Podaję za A. Bruździńskiego, *Kanonicy regularni*, s. 8, p. 9: NKPr, rkps VII. A. 9: J. C. Rohn, *Historia sacri ordinis Crucigerorum cum Rubeo Corde de Poenitentia Beatorum Martyrum in quatuor tractatus divisa[...] ad bilansum chronologiae examinata[...] per [...] Boëum Reichenbergensem, eiusdem ord. ad. S. Crucem Maiorem Pragae canonicum regularem. A.D. 1756; NKPr, rkps I. A. 37: J. C. Rohn, *Historia Canonici Ordinis Crucigerorum cum Rubreo Corde, Fratrum de Poenitentia, Beatorum Martyrum, Sanctae Mariae de Montorio (!) de Urbe (Roma) Canoniarum Regularium sub Regula S. Augustini militantium a prima Ecclesia aetate repetita ex antiquis partim manuscriptis monumentis, partim Bullarium Apostolicarum, et Historiographorum Auctoritatibus ad bilansum Rationis chronologicae accuratè examinata a multum etami Authorum antilogii svindicata; NKPr, rkps. VIII. A. 6: Ossa Magnae Matris et filiarum sive Reliquiae historicae Domus S. Crucis Majoris Vetero-Pragae reliquorumque Prioratum per Bohemiam S. Can. Ord. Crucigerorum cum Rubreo Corde.**

⁶ S. K. Rodkiewicz, *Opus Miserentis Dei Sive Historia De Origine, meritis & Sanctitate Pontificii Ordinis Canon[icorum] Regul[arium] S[anctae] Mariae Demetri, de Vrbe de Poenitentia BB[eatorum] MM[artyrum] Cui praefixa est Panegyris [...] D. Constantini Casimiri Brzostowski Episcopi Vilnensis &c [...], cum dedicatione operis, & Vita Venerabilis Servi Dei Iacobii Przyrowij [...]*, Vilnae 1699, Typ. Acad. Soc. I.

⁷ R. Majkowska, *Zarys dziejów i zawartości archiwum kościoła św. Marka w Krakowie, „Nasza Przeszłość” 71, 1989, s. 137-145; T a ż, *Bractwo św. Zofii w dokumentach archiwalnych – krótkie spojrzenie na dzieje archiwum*, [w:] *Bractwo św. Zofii*, s. 37-48; A. Bruździński, *Archiwa i źródła historyczne do zniesionego Zakonu Kanoników Regularnych od Pokuty*, [w:] *Archiwa w nowoczesnym społeczeństwie. Pamiętnik V Po-**

wanych stron i wymaga prac konserwatorskich. Składki są od samego początku użytkowania zszyte. Karty posiadają wymiary 25,5 x 10 cm.

W rękopisie znajdują się metryki przyjęć do habitu z lat 1638-1792 (k. 1-41v) i pierwszej profesji z lat 1638-1793 (k. 71-104v)⁸, wykazy generałów zakonu (k. 152-153), prepozytów-infulatów klasztoru w Widzieniszkach (k. 155) oraz na ostatniej stronie notatka o wyznaniu wiary 4 osób w kościele św. Marka z lat 1778-1779 (k. 158v). Reszta kart jest niezapisana (k. 42-70v; 105-151v; 153v-154v; 155v-158). W sprawie pisarzy rękopisu wiadomo, że metryki założył Samuel Brzeźewski w roku 1638 r., o czym informuje strona tytułowa metryki (k. 1). W metrykach zawarte są autografy zakonników przyjmujących habit jak i składających pierwszą profesję. Co do pisarzy wykazu generałów – pierwsza część wykazu (do roku 1699) została przygotowana przez anonimowego pisarza. Można przypuszczać, że lista powstała właśnie około 1699 r., na co wskazuje jednolite pismo ówczesnego pisarza.

Drugą część wykazu przełożonych dopisał, w dniu 10 października 1897 r. na podstawie metryki przyjęć do habitu, ówczesny rektor kościoła św. Marka i Domu Księży Emerytów ks. Wawrzyniec Centt⁹. Pochodził on z Koźminka w powiecie kaliskim, urodził się 5 sierpnia 1823 roku w rodzinie Franciszka i Rozalii z Moszyńskich. Nauki pobierał w kolegium Bernardynów w Warcie oraz w szkole wojewódzkiej w Kaliszu i Piotrkowie. W roku 1843 podjął studia teologiczne w seminarium duchownym we Włocławku, w lutym 1847 otrzymał święcenia kapłańskie. Pełnił szereg funkcji kościelnych: był wikariuszem w parafii Widawa do 1849 r., w Nieszawie do 1853 r., w Piotrkowie Trybunalskim i w Bogdanowie do 1859 r.¹⁰, probosz-

wszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich, Olsztyn 6-8 września 2007 r., red. K. Porażiński, K. Strykowski, Warszawa 2008, s. 213-226.

⁸ Planowana jest edycja metryki przyjęć do habitu i pierwszej profesji.

⁹ Zob. Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie (dalej AKMK), *akta szkolne 1876-1883, 1889-1903* (b. sygn.); AKMK Pers. A 91; J. Sokulski, *Centt Wawrzyniec (1823-1905)*, [w:] *Polski Słownik Biograficzny*, t. 3, Kraków 1937, s. 229; R. Bender, *Centt Wawrzyniec*, [w:] *Słownik biograficzny katolicyzmu społecznego* [dalej: SBKS], t. 1, kom. red. R. Bender et. al., Lublin 1994, s. 70-71; A. Szczerba, *Duchowieństwo krakowskie w latach 1795-1918*, Warszawa 2017, (Monografie z dziejów oświaty; 49), s. 662; R. Majkowska, *Kilka kart z życia ks. Wawrzyńca Centta (1823-1905), zapomnianego rektora Domu Księży Emerytów przy kościele św. Marka w Krakowie*, „Krakowski Rocznik Archiwalny” 4, 1998, s. 82-92.

¹⁰ *Zyciorys pisany przez ks. Centta 16 IV 1878 r.*, AKMK, Pers. A. 91.

czem w Sulejowie w latach 1859-1863¹¹, kanonikiem kapituły podlaskiej od roku 1857 r.¹² Brał udział w powstaniu styczniowym jako cywilny komisarz województwa kaliskiego. Stojąc na czele jednego z oddziałów powstańczych, w nocy z 30 na 31 stycznia 1863 r. zdobył broń w magazynach rządowych w Zduńskiej Woli¹³. Podobne akcje przeprowadził też w Aleksandrowie Łódzkim, Łodzi i Zgierzu¹⁴. Udało mu się zbiec przed aresztowaniem i uciec za granicę. Dotarł do Paryża, gdzie w latach 1866-1870 w kościele parafialnym św. Seweryna pełnił posługę duszpasterską¹⁵. Zaangażował się też w Stowarzyszenie Kapłanów Polskich i przez pewien czas był jego prezesem¹⁶.

Po 1870 r. osiadł w Galicji, gdzie rok później otrzymał kartę wolnego pobytu. Obywatelstwo uzyskał w 1879 r. a w 1880 r. został inkardynowany do diecezji krakowskiej i mianowany penitencjarzem kościoła Mariackiego w Krakowie¹⁷. W roku 1891 w dniu 17 września objął funkcję rektora Domu Księży Emerytów w Krakowie przy kościele św. Marka. Do 1807 r. kościół ten był kościołem kanoników regularnych od pokuty. To właśnie w tym roku do pomieszczeń klasztornych przeniesiono kapłanów emerytów, którzy zamieszkali razem z ostatnimi trzema kanonikami. Ksiądz Centt obejmując w 1891 r. w zarząd kościół i zabudowania klasztorne, musiał zająć się zaniedbanymi sprawami finansowymi, remontami (ostatni był w 1841 r.), rozproszoną biblioteką i archiwum, a przede wszystkim posługą duszpasterską. Tak opisuje zastaną przez siebie bibliotekę klasztorną: „pokazało się, że szafy na książki zupełnie połamane, a książki kupami taczały się po posadzce”¹⁸. O dokumentach natomiast pisze, że „porozrzucane zastałem w różnych miejscach (...), bez porządku, wiele z nich podartych i nadgnitych (...) przekonałem się, że wielu z nich brakuje albo

¹¹ M. Gawlik, J. Szczepaniak, *Księża katecheci diecezji krakowskiej 1880-1939*, t. 1, *Słownik biograficzny*, Kraków 2000, s. 109.

¹² *Życiorys pisany przez ks. Centta*.

¹³ SBKS, t. 1, s. 70.

¹⁴ Tamże.

¹⁵ R. Majkowska, *Kilka kart z życia ks. Wawrzyńca Centta*, s. 83.

¹⁶ Tamże.

¹⁷ M. Gawlik, J. Szczepaniak, *Księża katecheci*, s. 109.

¹⁸ AKśM, I 10, *Opis Kościoła S Marka i Domu XX Emerytów oraz spis inwentarza kościelnego i domowego sporządzony 1897 roku przez Księdza Wawrzyńca Centt Rektora XX Emerytów*, k. 6v.

ich nigdy nie było”¹⁹. Można przypuszczać, że odnalazł wtedy część dokumentów związanych z działalnością kanoników regularnych od pokuty, w tym wspomniany na początku rękopis, i na ich podstawie dokonał uzupełnienia w spisie generałów zakonu. Ksiądz Wawrzyniec Centt zmarł 9 sierpnia 1905 roku w Krakowie i został pochowany na Cmentarzu Rakowickim w kwaterze powstańców styczniowych²⁰.

Należy wspomnieć, że pisarzem wykazu prepozytów-infułatów z Widzieniszek był anonimowy zakonnik, żyjący około 1765 r., na co wskazuje ostatnia data w tymże wykazie.

Co ciekawe, na podstawie wykazu generałów zakonnych zauważyć można, że początkowy ich spis, do roku 1692 r., wymienia generałów zakonu, potem dwóch generalnych prepozytów, ówczesnego arcybiskupa gnieźnieńskiego oraz biskupa wileńskiego, na koniec zaś komisarzy generalnych. Odzwierciedla to długotrwały kryzys trwający zakon kanoników regularnych od pokuty, kiedy to dochodziło do licznych dyskusji na temat reform i prób naprawy owego złego stanu rzeczy²¹. Nieznane są także kompetencje późniejszych komisarzy generalnych, źródła nie podają ich uprawnień i kompetencji²². W wykazie generałów są dość znaczące luki. Zatem, już w momencie spisywania pierwszej części po 1699 roku widać, że wiedza o przełożonych zakonu była szczątkowa. Daje nam to świadectwo, jak bardzo zubożone wtedy było archiwum klasztorne, niszczone przez wcześniejsze pożary konwentu św. Marka w Krakowie w latach 1494, 1528, 1544 i w 1589 r.²³

Zauważyć można dużą lukę w naszej wiedzy o kanonikach regularnych od pokuty powiązanych z Litwą. Wykaz prepozytów-infułatów przynosi nam nową wiadomość o ówczesnych przełożonych klasztoru w Widzieniskach, który w dotychczasowej historiografii nie doczekał się kompleksowego omówienia. Niewykluczone, że kwerenda w litewskich archiwach przyniesie nam cenne uzupełnienia dla owego wykazu, który sprawia wrażenie być jedynie szkicem roboczym przygotowanym na potrzeby wewnętrzne konwentu św. Marka.

¹⁹ AKŚM, I 9, *Spis inwentarza Kościoła S^{go} Marka Ewang[elisty] i Domu XX. Emerytów sporządzony po Restauracji Kościoła przez ks. Rektora 1897 roku*, k. 16v.

²⁰ K. Grodziska-Ożóg, *Cmentarz Rakowicki w Krakowie*, Kraków 1987, s. 101.

²¹ A. Bruździński, *Kanonicy regularni*, s. 158-160.

²² Tamże, s. 160.

²³ Tamże, s. 72-75; *Pożary*, [w:] *Encyklopedia Krakowa*, red. A. H. Stachowski, Warszawa-Kraków 2000, s. 801-802.

Oba omówione źródła przekazują kilka cennych informacji. Po pierwsze ukazują nam stan pamięci historycznej, jaki funkcjonował w konwencie św. Marka. nietrudno zauważyć, jak bardzo pamięć ta była wybiórcza, co wynikało, jak już wcześniej wspomniano, z licznych pożarów konwentu, które pochłonęły ogromną część archiwaliów kanoników regularnych od pokuty. Po drugie informują nas o pochodzeniu o. Augustyna z Uścia, generała zakonu, który przyjął w jego szeregi bł. Michała Giedroycia. Nadmienić należy, że wcześniej nie było znane pochodzenie generała. Po trzecie dzięki wykazowi dowiadujemy się, że poświęcenia kościoła św. Marka za czasów generała Albina Żuchowskiego (1611-1612) dokonał biskup bakowski Walerian Lubieniecki²⁴. Ważną informacją dla historyków sztuki jest też to, że po śmierci Hipolita Rzepnickiego prepozyta-infułata, wystawiono w kościele w Widzieniskach jego marmurowy wizerunek, a więc epitafium z przedstawieniem zmarłego duchownego²⁵.

* * *

Edycja źródłowa wykazów przełożonych została przygotowana według zasad instrukcji wydawniczej dla źródeł nowożytnych opracowanych przez Kazimierza Lepszego²⁶. Zachowane zostały cechy ówczesnego języka łacińskiego, przy równoczesnej modernizacji pisowni. Paginację rękopisu umieszczono w edycji w nawiasach kwadratowych [], a końce stron oryginalnego tekstu zaznaczono dwiema ukośnymi kreskami //. Objasnienia osób i nazw występujących w tekście źródłowym podano w przypisach rzeczowych.

²⁴ Tamże, s. 74.

²⁵ Epitafium istnieje do dnia dzisiejszego, zob. <http://vienuolynai.mch.mii.lt/V1-7/videniskiu.htm>[dostęp z dnia 14.03.2019 r.].

²⁶ K. L e p s z y, *Instrukcja wydawnicza dla źródeł historycznych od XVI do poł. XIX w.*, Warszawa 1953.

TEKSTY ŹRÓDŁOWE

[k. 152]

Series

Priorum generalium hujus ordinis,
quorum memoria extat.

Anonymus²⁷ prior generalis Romae ad S. Mariam de Montorio²⁸, anno 1295 impetravit confirmationem ordinis a Bonifacio VIII²⁹.

Albertus Pragensis³⁰ prior generalis per Boemiam et Poloniam, obiit Pragae 1360, in die SS. Simonis et Judae³¹.

Joannes³² prior generalis Pragae ad S. Crucem³³ praepositus ad anno 1378 usque 1409.

Mauritius³⁴ prior generalis ab anno 1410, usque ad annum 1420, Pragae praepositus, cujus meminit Martinus papa³⁵ in diplomate.

²⁷ Anonim, tożsamy z nieznanym z imienia przełożonym zakonu, który w 1295 r. uzyskał powtórne potwierdzenie papieskie dla istnienia zakonu kanoników regularnych od pokuty, zob. *Codex diplomaticus Poloniae Minoris*, t. 1, ed. F. Piekosiński, Cracoviae 1876, nr 125, s. 147-149; A. Bruździński, *Kanonicy regularni*, s. 25.

²⁸ Rzekomy kościół NMP de Metro w Rzymie, przy którym miał powstać zakon Kanoników regularnych od Pokuty, zob. A. Bruździński, *Kanonicy regularni*, s. 27. Bruździński cytuje bullę Juliusza II z 1507 r. dla zakonników, w której zawarta jest informacja, że ówczesni Rzymianie już nie znali lokalizacji tego kościoła.

²⁹ Bonifacy VIII, Benedetto Caetani (ok. 1235-1303), papież w l. 1294-1303, zob. T. Schmidt, *Bonifatius VIII*, [w:] *Lexikon des Mittelalters*, Bd. 2, Stuttgart-Weimar 1999, s. 414-415.

³⁰ Albert z Pragi, generał zakonu w l. 1345-1366, zob. A. Bruździński, *Kanonicy regularni*, tab. VI, s. 160.

³¹ 28 października.

³² Jan, generał zakonu w l. 1378-1390 i 1409, zob. A. Bruździński, *Kanonicy regularni*, tab. VI, s. 160.

³³ Klasztor św. Krzyża Większego w Pradze powstał z fundacji czeskiego władcy Przemysła Ottokara II około 1256 r., zniszczony w czasie rewolucji husyckiej, jak i w 1470 r. za rządów króla Jerzego z Podiebradów, ponownie zasiedlony przez zakonników z Krakowa, konwent skasowany w 1783 r., podczas fali józefińskich kasat i wyburzony wraz z kościołem w 1890 r., zob. P. Vlček, P. Sommer, D. Foltýn, *Encyklopedie českých klášterů*, Praha 1998, s. 532-533.

³⁴ Maurycy Rvačka z Pragi (ok. 1365-po 1424), generał zakonu w l. 1412-1415/1417, wybitny przedstawiciel zakonu, w Krakowie był papieskim wizytatorem klasztoru św. Marka i działaczem antyhusyckim, w l. 1407-1408 prowadził wykłady na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Krakowskiego, był uczniem Mateusza z Krakowa, oraz mistrzem Pawła Włodkowica, zob. A. Bruździński, *Kanonicy regularni*, tab. VI,

Augustinus de Uscie³⁶ prior generalis, qui B. Michaelem Giedroicium³⁷ ad S. Ordinem suscepit, obiit anno 1497. Praepositus fuerat S. Crucis Bystrzycii in Lithuania³⁸.

Joannes³⁹ prior generalis Boemus Pragae ad S. Crucem praepositus, qui anno 1470 instigante Joanne Rokiczana⁴⁰, et persequente Georgio Podiebradio⁴¹, sedem Generalem [ex] Praga Cracoviam transtulit.

Joannes de Zmigrod⁴² prior generalis praepositus Trzcianensis⁴³, confirmatus ab Alexandro VI⁴⁴ anno 1497, obtinuit approbationem ordinis anno 1507 a Julio Papa II⁴⁵, obiit 1513.

s. 160, Aneks III, s. 329; S. Dobrzański, *Rwaczka Maurycy*, [w:] *Słownik polskich teologów katolickich*, t. 3, red. H. E. Wyczański, Warszawa 1982, s. 351-354; M. Zwiercan, *Rwaczka Maurycy*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. 33, Wrocław 1991-1992, s. 279-280.

³⁵ Marcin V, Oddone Colonna (ok. 1369-1431), papież w l. 1417-1431, zob. J. Grohe, *Martinus V*, [w:] *Lexikon des Mittelalters*, Bd. 5, Stuttgart-Weimar 1999, s. 342-343.

³⁶ Augustyn z Uścia, generał zakonu ok. 1460 r., równocześnie prepozyt klasztoru w Bystrzycy, postać znana tylko z żywota Michała Giedroycia pióra Jana z Trzciany z 1544 r., zob. A. Bruździński, *Kanonicy regularni*, tab. VI, s. 161; T. M. Trajdos, *Najstarsze fundacje*, s. 42-48.

³⁷ Bł. Michał Giedroyc (ok. 1425-1485), Litwin z Giedroyci, wstąpił do zakonu kanoników regularnych od pokuty, w 1460 r. uzyskał tytuł bakałarza sztuk wyzwolonych na Uniwersytecie Krakowskim, był bratem zakonnym i zakrystianinem w kościele św. Marka w Krakowie, zmarł w opinii świętości 4 maja 1485 r., Franciszek w dniu 7 listopada 2018 r. potwierdził jego kult (tzw. beatyfikacja równoważna), zob. *Promulgazione di Decreti della Congregazione delle Cause dei Santi*, 08.11.2018, „Bollettino. Sala Stampa della Santa Sede”, <http://press.vatican.va/content/salastampa/en/bollettino/pubblico/2018/11/08/181108b.html> [15.03.2019].

³⁸ Klasztor św. Krzyża w Bystrzycy w diecezji wileńskiej powstał w 1390 r., skasowany w 1523 r., zob. T. M. Trajdos, *Najstarsze fundacje*, s. 22, 31, 52-56.

³⁹ Jan z Czech, generał zakonu w 1470 r., przeniósł generalat z Pragi do Krakowa, zob. A. Bruździński, *Kanonicy regularni*, tab. VI, s. 161, Aneks III, s. 332.

⁴⁰ Jan Rokycana (ok. 1396-1471), utrakwistyczny arcybiskup praski, zob. P. Cironis, *Život a dílo Mistra Jana z Rokycan*, Rokycany 1997.

⁴¹ Jerzy z Podiebradów (1420-1471), od 1458 r. husycki król Czech, zob. B. Czechowski, *Idea i państwo. Korona Królestwa Czech w l. 1457-1547*, t. 2, *Six noster rex Jiřík czy occupator regni Bohemiae*, Wrocław 2017.

⁴² Jan ze Zmigrodu, generał zakonu w l. 1497-1510, zob. A. Bruździński, *Kanonicy regularni*, tab. VI, s. 161, Aneks III, s. 332 (tam podaje, że był generałem do 1507 r.).

⁴³ Klasztor św. Małgorzaty w Libichowej-Trzcianie powstał z fundacji kanonika krakowskiego Wysza i jego brata, kasztelana połanieckiego Dzierżykrajca ok. 1262-1266 r., skasowany w 1819 r., zob. A. Bruździński, *Kanonicy regularni*, s. 43.

Stanislaus Jutrkowski⁴⁶ prior generalis, Trzcianensis praepositus obiit 1544.
Daniel de Cracovia⁴⁷ generalis praepositus Trzcianensis, obiit 1584.
Stanislaus de Wierzbno⁴⁸ prior generalis, praepositus Trzcianensis 1608,
 obiit 1616. //

[k. 152v]

Albinus Zuchowski⁴⁹ prior generalis 1612, misit Constitutiones ordinis Romam pro confirmatione anno 1614, obtinuit Dedicationem Ecclesiae S. Marci Evangelistae ab episcopo Bachoviensis Valeriano Lubieniecki⁵⁰.

Irenaeus Kuczewicz⁵¹ prior generalis, ex praeposito S. Crucis Pragensis electus anno 1630, fuit 6 annis.

Hypopolitus Rzepnicki⁵² prior generalis, praepositus Wideniscensis infulatus in Lithuania⁵³, electus anno 1636, obiit 1640, initio aprilis.

⁴⁴ Aleksander VI, Rodrigo de Borgia (1431-1503), papież w l. 1492-1503, zob. G. Schwaiger, *Alexander VI*, [w:] *Lexikon des Mittelalters*, Bd. 1, Stuttgart-Weimar 1999, s. 374.

⁴⁵ Juliusz II, Giuliano della Rovere (1443-1513), papież w l. 1503-1513, zob. G. Schwaiger, *Julius II*, [w:] *Lexikon des Mittelalters*, Bd. 5, Stuttgart-Weimar 1999, s. 806.

⁴⁶ Stanisław Jutrkowski, generał zakonu w 1544 r., zob. A. Bruździński, *Kanonicy regularni*, tab. VI, s. 161, Aneks III, s. 333.

⁴⁷ Daniel z Krakowa, generał zakonu w 1549 r., zob. A. Bruździński, *Kanonicy regularni*, tab. VI, s. 161, Aneks III, s. 334.

⁴⁸ Stanisław z Wierzbna, generał zakonu w l. 1608-1611, zob. A. Bruździński, *Kanonicy regularni*, tab. VI, s. 161, Aneks III, s. 337.

⁴⁹ Jan Albin Żuchowski, generał zakonu w l. 1611-1612, 1621, zob. A. Bruździński, *Kanonicy regularni*, tab. VI, s. 161, Aneks III, s. 341.

⁵⁰ Walerian Lubieniecki (1561-1617), biskup bakowski, zob. J. Reychman, *Lubieniecki Walerian (1561-1617?)*, [w:] *Polski Słownik Biograficzny*, t. 17, Kraków 1972, s. 609-610.

⁵¹ Ireneusz Kuczewicz, generał zakonu w l. 1630-1636, zob. A. Bruździński, *Kanonicy regularni*, tab. VI, s. 161, Aneks III, s. 342 (tam podaje lata generalatu 1631-1636).

⁵² Hipolit Rzepnicki, generał zakonu w l. 1612 i 1636-1640, prepozyt-infułat w Widzieszkach w 1626 r., zob. A. Bruździński, *Kanonicy regularni*, tab. VI, s. 161, Aneks III, s. 339.

⁵³ Klasztor św. Wawrzyńca w Widzieszkach fundacji Marcina Maurycego Giedroycia, każdy prepozyt widzieski miał prawo do mitry i pastorału, stąd tytuł prepozytów-infułatów, zob. X.F.G., *Kanonicy regularni*, [w:] *Encyklopedia Kościelna*, ed. M. Nowodworski, t. 9, Warszawa 1876, s. 476-477.

Academia Vilmensis⁵⁴ parentavit ei funebri Oratione. Extat ejus effigies marmorea in Ecclesia Videniscensi.

Joannes Aegidius Zdziarski⁵⁵ prior generalis, praepositus Pragae ad S. Crucem electus 1640, die 2 octobris resignavit anno 1644.

Benedictus de Rysiny Rysinski⁵⁶ castellanides Cracoviensis⁵⁷, prior generalis, praepositus infulatus Wideniscensis in Lithuania, electus anno 1644, fuit usque ad annum 1664. Protonotarius Apostolicus.

Urbanus Szelowius⁵⁸ prior generalis, electus anno 1664. Praepositus Trzcianensis.

Joannes Kryplowicz⁵⁹ prior generalis electus anno 1669, die 19 octobris. Praepositus S. Crucis Pragae obiit anno 1672, die 6 maii.

Benedictus Casimirus Leszczyc de Ryszyny Rysiński idem qui supra electus 1672 et mansit usque ad annum 1681.

Samuel Brzezewski⁶⁰ prior generalis electus 1681, die 1 octobris. S. Theologiae licentiatu, praepositus Trzcianensis. Obiit 1684, die 31 martii. //

[k. 153]

Crispinus Joannes Kopidlenski⁶¹ Boemus Gicznensis, prior generalis anno 1684, die 28 septembris. Praepositus S. Crucis Pragae, resignavit Generalatum anno 1687.

⁵⁴ Akademia Wileńska założona w 1579 r. dzięki dotacji króla Stefana Batorego na przekształcenie kolegium jezuickiego w akademię, zob. M. K o s m a n, *Uniwersytet Wileński 1579-1979*, Wrocław 1981.

⁵⁵ Jan Idzi Ździarski, generał zakonu w l. 1640-1644, zob. A. B r u ź d z i ń s k i, *Kanonicy regularni*, tab. VI, s. 162, Aneks III, s. 341.

⁵⁶ Benedykt Kazimierz Rysiński, generał zakonu w l. 1644-1664, w l. 1672-1681 uzurpował władzę generalską, zob. A. B r u ź d z i ń s k i, *Kanonicy regularni*, tab. VI, s. 162, Aneks III, s. 345.

⁵⁷ Błędnie: kasztelanik krakowski, powinien być: kasztelanik kowalski, gdyż wśród kasztelanów krakowskich nie notujemy nikogo o nazwisku Rysiński, zaś kasztelanem kowalskim był Jan Rysiński h. Leszczyc, zob. *Urzednicy województwa krakowskiego XVI-XVIII wieku. Spisy*, red. A. G ą s i o r o w s k i, Kórnik 1990, s. 59-65; *Urzednicy kujawscy i dobrzyńscy XVI-XVII wieku. Spisy*, red. A. G ą s i o r o w s k i, Kórnik 1990, s. 122, 265.

⁵⁸ Urban Sznielewicz (Sznielevius), generał zakonu w 1664 r., zob. A. B r u ź d z i ń s k i, *Kanonicy regularni*, tab. VI, s. 161, Aneks III, s. 347.

⁵⁹ Jan Kryplowicz, generał zakonu w l. 1669-1672, zob. A. B r u ź d z i ń s k i, *Kanonicy regularni*, tab. VI, s. 162.

⁶⁰ Samuel Brzezewski, generał zakonu w l. 1681-1684, zob. A. B r u ź d z i ń s k i, *Kanonicy regularni*, tab. VI, s. 162, Aneks III, s. 344.

Aloysius Lucas Piekielewicz⁶² prior generalis, electus anno 1688; fuit usque ad annum 1692.

Michael S.R.E. tituli S. Mariae de Pace presbyter cardinalis Radziejowski⁶³ archiepiscopus Gnesnensis, legatus natus Regni Poloniae et magni Ducatus Lithuaniae, primas primusque princeps auctoritate apostolica, praepositus generalis ab anno 1692, die 4 novembris; fuit ad huc anno 1698.

Constantinus Casimirus Brzostowski⁶⁴ episcopus Vilnensis, summi Pontificii Solij assistens, generalis praepositus ordinis anno 1699.

Uwaga⁶⁵ podług metryki wstępujących do Zakonu w roku 1701 komisarzem generalnym Zakonu był ksiądz Jan Liberiusz Glinda⁶⁶ przełożony klasztoru w Krakowie.

Anno 1705 commissarius generalis et praepositus conventus Cracoviensis erat Adamus Melchior Kułacki⁶⁷, doctor S. Theologia.

Anno 1707 komissarius generalis: denno electus Johannes Liberius Glinda.

Ab anno 1712 denno komissarius generalis Adamus Kułacki.

Ab anno 1715 commissarius generali Alexander Vladislavius Deborowski⁶⁸.

⁶¹ Kryspin Jan Kopydlinski, generał zakonu w l. 1684-1687, zob. A. Bruździński, *Kanonicy regularni*, tab. VI, s. 162.

⁶² Alojzy Łukasz Piekielewicz, generał zakonu w l. 1687-1692, zob. A. Bruździński, *Kanonicy regularni*, tab. VI, s. 162, Aneks III, s. 350.

⁶³ Michał Radziejowski (1645-1705), od 1687 r. arcybiskup gnieźnieński i prymas Polski, zob. R. Kawecki, *Kardynał Michał Stefan Radziejowski (1645-1705)*, Opole 2005.

⁶⁴ Konstanty Kazimierz Brzostowski (1644-1722), biskup smoleński od 1685 r., a od 1687 r. biskup wileński, podpisał wyrok śmierci na Kazimierzu Łyszczyńskim, słynnym ateście z XVII w., założyciel zgromadzenia rochitów, zob. K. Piwarski, *Brzostowski Konstanty Kazimierz*, [w:] *Polski Słownik Biograficzny*, t. 3, 1937, s. 50-52.

⁶⁵ Tu się zaczynają dopiski ks. Wawrzyńca Centta.

⁶⁶ Jan Liberiusz Glinda, komisarz generalny w l. 1700, 1705, 1712-1713, przeor w Krakowie i w Trzcianie, zob. A. Bruździński, *Kanonicy regularni*, tab. VI, s. 162, Aneks III, s. 351.

⁶⁷ Adam Melchior Kułacki, doktor teologii uniwersytetu La Sapienza w Rzymie (1694), przeor klasztoru św. Marka w Krakowie, generalny komisarz zakonu w l. 1705-1706, 1711-1713, 1719-1720, zob. A. Bruździński, *Kanonicy regularni*, Aneks III, s. 356.

⁶⁸ Aleksander Władysław Deborowski, przeor w Bogorii (1713), zob. A. Bruździński, *Kanonicy regularni*, Aneks III, s. 356; brak wzmianki o funkcji komisarza generalnego w dotychczasowej literaturze.

Ab anno 1717 denno Adalbertus Kułacki⁶⁹ doctor Theologiae ad 1721 annum.

Ab anno 1747 praesidens Poloniae provincialis Michael Janicki⁷⁰.

Anno 1771 visitator provincialis Cornelius Machayski⁷¹.

Anno 1785 Adrianus Bronkalski⁷² comissarius generalis, praepositus conventus Cracoviensis (Fundator Majoris Altaris Crucifici [...]).

Anno 1793 Josephus Heinrich⁷³ comissarius generalis, praepositus conventus Cracoviensis.

(notationes ut supra fecit Laurentius Centt⁷⁴, canonicus h. cathedralis Podlachiensis olim curatus in Sulejow in Regni Poloniae, rector XX. Emeritus.

/ die 13/10
1897 //

[k. 155]

Series Praeposit[orum] Infulat[orum] Widzien[iscensis]

Hyppolitus Rzepnicki⁷⁵ electus anno 1636; fatis cessit 1740⁷⁶, initio aprilis cujus funus Academia Vilmensis lugubri exornavit Panegyri, ejusque effigies extat Videniscijs in pariete templi marmorea.

Benedictus Rysinski⁷⁷ 1644.

⁶⁹ Pomyłka pisarska, chodzi tu o Adama Melchiora Kułackiego, zob. przyp. 49.

⁷⁰ Postać nieznana w dotychczasowej literaturze.

⁷¹ Jan Korneliusz Machay (Machayski), przeor w klasztorze św. Marka w Krakowie, w Bogorii i w Trzcianie, komisarz generalny zakonu w l. 1772, 1777, 1780, zob. A. B r u d z i ń s k i, *Kanonicy regularni*, Aneks III, s. 370.

⁷² Adrian Bronkalski, przeor konwentu św. Marka w Krakowie w l. 1769, 1781-1783, 1784-1792, i w Bogorii w l. 1792 i do 1806 r., w dotychczasowej literaturze brak wzmianki o funkcji komisarza generalnego, zob. A. B r u d z i ń s k i, *Kanonicy regularni*, Aneks III, s. 369. W 1782 r. zmodernizowano manierystyczny ołtarz główny poprzez dodanie czterech aniołów trzymających *Arma Christi*, srebrnej tablicy w tle krucyfiksu z trybowanym przedstawieniem Jerozolimy, będącej dziełem krakowskiego złotnika Samuela Igura oraz drewnianego przedstawienia Golgoty, zob. P. P e n c a - k o w s k i, *Manierystyczny ołtarz główny w kościele św. Marka w Krakowie*, [w:] *Studia z dziejów kościoła św. Marka w Krakowie*, red. Z. K l i ś, Kraków 2001, s. 204.

⁷³ Józef Heinrich, przeor w Pilicy (1782) i w klasztorze św. Marka w Krakowie (1792-1795), w l. 1792 i 1795 wzmiankowany jako komisarz generalny, zob. A. B r u d z i ń s k i, *Kanonicy regularni*, Aneks III, s. 367.

⁷⁴ Wawrzyniec Centt, zob. wstęp.

⁷⁵ Zob. przypis 45.

⁷⁶ Błąd pisarski, oczywiście chodzi o 1640 r.

Melchior Narzynski⁷⁸.

Cyprianus Woyna⁷⁹ obiit 1710.

Liberius Glinda⁸⁰ obiit 1712.

Antonius Baniak⁸¹ vir magnae scientiae et autoritatis 1713.

Adamus Kulacki⁸² S.Theologiae doctor in Universitate Romana; obiit 1724, die 12 januaris.

Alexander Demborowski⁸³ obiit die 9 novembris 1735.

Thomas Strzeszewski⁸⁴ die 11 septembris 1742.

Demetrius Antoniewicz⁸⁵ obiit die 4 may 1753.

Andreas Rymowicz⁸⁶ obiit die 1 may anno 1765.

Casimirus Widmont⁸⁷.

⁷⁷ Zob. przypis 49. Brak wzmianki w dotychczasowej literaturze o sprawowaniu o funkcji prepozyta-infulata w Widzieniażkach.

⁷⁸ Postać nieznaną w dotychczasowej literaturze.

⁷⁹ Cyprian Woyna, wzmiankowany w 1686 r. jako profesor w klasztorze św. Marka w Krakowie, brak informacji o funkcji prepozyta-infulata w Widzieniażkach, zob. A. B r u d z i ń s k i, *Kanonicy regularni*, Aneks III, s. 356.

⁸⁰ Zob. przypis 48; w dotychczasowej literaturze brak wzmianki o tym urzędzie sprawowanym przez ks. Glinde.

⁸¹ Postać nieznaną w dotychczasowej literaturze.

⁸² Zob. przyp. 49; w dotychczasowej literaturze brak wzmianki o tym urzędzie sprawowanym przez ks. Kułackiego.

⁸³ Zob. przyp. 50. Brak wzmianki w dotychczasowej literaturze o sprawowaniu o funkcji prepozyta-infulata w Widzieniażkach.

⁸⁴ Tomasz Strzeszewski, przeor w Pilicy (1701) i w Trzcianie (1719-1721, 1724-1725, 1735), komisarz generalny w 1725 r. zob. A. B r u d z i ń s k i, *Kanonicy regularni*, Aneks III, s. 355. Brak wzmianki w dotychczasowej literaturze o sprawowaniu o funkcji prepozyta-infulata w Widzieniażkach.

⁸⁵ Postać nieznaną w dotychczasowej literaturze.

⁸⁶ Aleksander Andrzej Rymowicz, komisarz generalny w 1748 r., prowincjał litewski, proboszcz w Michaliskach, zob. A. B r u d z i ń s k i, *Kanonicy regularni*, Aneks III, s. 163, 204. Brak wzmianki w dotychczasowej literaturze o sprawowaniu o funkcji prepozyta-infulata w Widzieniażkach.

⁸⁷ Postać nieznaną w dotychczasowej literaturze.

Bibliografia

Źródła rękopiśmienne

Archiwum Kościoła św. Marka w Krakowie

- BS. *Metrica Fratrum de Poenitentia Beatorum Martyrum Canonice Regularium sub Regula Sancti Augustini militantium*
 I 9, *Spis inwentarza Kościoła Sgo Marka Ewang[elisty] i Domu XX Emerytów sporządzony po Restauracyi Kościoła przez ks. Rektora 1897 roku*
 I 10, *Opis Kościoła S Marka i Domu XX Emerytów oraz spis inwentarza kościelnego i domowego sporządzony 1897 roku przez Księdza Wawrzyńca Centt Rektora XX Emerytów*

Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie

1. *Akta szkolne 1876-1883, 1889-1903* (b. sygn.)
2. Pers. A 91

Opracowania

- Baronas D., *Pal. Mykolo Giedraičio gyvenimas ir jo kultas Lietuvoje (XVI-XIX a. pr.)*, [w:] *Šventieji vyrai, Šventosios moterys: Šventųjų gerbimas LDK XV-XVII a.*, ed. M. Paknys, Vilnius 2005, s. 229-315.
- Beatificationis et canonizationis Servi Dei Michaelis Giedrojė laici professi ordinis sancti Augustini beati nuncupati (ca 1420-1485). Positio super vita, virtutibus et fama sanctitatis necnon cultu ab immemorabili tempore preastito*, Roma 2017.
- Bender R., *Cent, Centt Wawrzyniec*, [w:] *Słownik biograficzny katolicyzmu społecznego*, t. 1, kom. red. R. Bender et. al., Lublin 1994, s. 70-71.
- Bractwo św. Zofii: 600 lat istnienia*, red. M. Łuzna, J. Machniak, Kraków 2010
- Bruździński A., *Archiwa i źródła historyczne do zniesionego Zakonu Kanoników Regularnych od Pokuty*, [w:] *Archiwa w nowoczesnym społeczeństwie. Pamiętnik V Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich, Olsztyn 6-8 września 2007 r.*, red. K. Poraziński, K. Strykowski, Warszawa 2008, s. 213-226.
- Bruździński A., *Kanonicy regularni od pokuty na ziemiach polskich*, Kraków 2003.
- Cironis P., *Život a dílo Mistra Jana z Rokycan, Rokycany 1997.*
- Codex diplomaticus Poloniae Minoris*, t. 1, ed. F. Piekosiński, Cracoviae 1876.
- Czechowicz B., *Idea i państwo. Korona Królestwa Czech w l. 1457-1547*, t. 2, *Six noster rex Jiřík czy occupator regni Bohemiae*, Wrocław 2017.
- Dobrzański S., *Rwaczka Maurycy*, [w:] *Słownik polskich teologów katolickich*, t. 3, red. H. E. Wyczawski, Warszawa 1982, s. 351-354.
- Encyklopedia Krakowa*, red. A. H. Stachowski, Warszawa-Kraków 2000.
- Grodziska-Ożóg K., *Cmentarz Rakowicki w Krakowie*, Kraków 1987.

- Grohe J., *Martinus V*, [w:] *Lexikon des Mittelalters*, Bd. 5, Stuttgart-Weimar 1999, s. 342-343.
- Kawecki R., *Kardynał Michał Stefan Radziejowski (1645-1705)*, Opole 2005.
- Kosman M., *Uniwersytet Wileński 1579-1979*, Wrocław 1981.
- Lepszy K., *Instrukcja wydawnicza dla źródeł historycznych od XVI do poł. XIX w.*, Warszawa 1953.
- M. Gawlik, J. Szczepaniak, *Księża katecheci diecezji krakowskiej 1880-1939*, T. 1, *Słownik biograficzny*, Kraków 2000.
- Majkowska R., *Bractwo św. Zofii w dokumentach archiwalnych – krótkie spojrzenie na dzieje archiwum*, [w:] *Bractwo św. Zofii: 600 lat istnienia*, red. M. Łuzna, J. Machniak, Kraków 2010, s. 37-48.
- Majkowska R., *Kilka kart z życia ks. Wawrzyńca Centta (1823-1905), zapomnianego rektora Domu Księżych Emerytów przy kościele św. Marka w Krakowie*, „*Krakowski Rocznik Archiwalny*”, t. 4, 1998, s. 82-92.
- Majkowska R., *Zarys dziejów i zawartości archiwum kościoła św. Marka w Krakowie*, „*Nasza Przeszłość*”, t. 71, 1989, s. 137-145.
- Pencakowski P., *Manierystyczny ołtarz główny w kościele św. Marka w Krakowie*, [w:] *Studia z dziejów kościoła św. Marka w Krakowie*, red. Z. Kliś, Kraków 2001, s. 203-211.
- Piawski K., *Brzostowski Konstanty Kazimierz*, [w:] *Polski Słownik Biograficzny*, t. 3, 1937, s. 50-52.
- Promulgazione di Decreti della Congregazione delle Cause dei Santi, 08.11.2018*, „*Bollettino. Sala Stampa della Santa Sede*”, <http://press.vatican.va/content/salastampa/en/bollettino/pubblico/2018/11/08/181108b.html>.
- Reychman J., *Lubieniecki Walerian (1561-1617?)*, [w:] *Polski Słownik Biograficzny*, t. 17, Kraków 1972, s. 609-610.
- Schmidt T., *Bonifatius VIII*, [w:] *Lexikon des Mittelalters*, Bd. 2, Stuttgart-Weimar 1999, s. 414-415.
- Schwaiger G., *Alexander VI*, [w:] *Lexikon des Mittelalters*, Bd. 1, Stuttgart-Weimar 1999, s. 374.
- Schwaiger G., *Julius II*, [w:] *Lexikon des Mittelalters*, Bd. 5, Stuttgart-Weimar 1999, s. 806.
- Sielepin A., *Michael Giedrojc (1420?-1485) A Christian of Timeless Spirituality. Before His Beatification*, „*Soter: Journal of Religious Science*”, t. 65, 2018, s. 21-40.
- Sielepin A., *Wiara źródłem inspiracji i odwagi w życiu Michała Giedroycia zwanego błogosławionym (1425-1485)*, [w:] *Chrzest, Przymierze, Konsekracja*, red. A. Sielepin, K. Wójtowicz, Kraków 2016, s. 14-25.
- Sokulski J., *Centt Wawrzyńc (1823-1905)*, [w:] *Polski Słownik Biograficzny*, t. 3, Kraków 1937, s. 229.
- Szczerba A., *Duchowieństwo krakowskie w latach 1795-1918*, Warszawa 2017 (Monografie z dziejów oświaty; 49).

- Trajdos T.M., *Mieszczanieństwo ze Spisza w szeregach bractwa św. Zofii przy kościele św. Marka w Krakowie*, „Nasza Przeszość”, t. 129, 2018, s. 81-148.
- Trajdos T. M., *Najstarsze fundacje dla Kanoników Regularnych od Pokuty w diecezji wileńskiej*, „Nasza Przeszość”, t. 119, 2013, s. 21-66.
- Urzędnicy kujawscy i dobrzyńscy XVI-XVII wieku. Spisy*, red. A. Gąsiorowski, Kórnik 1990.
- Urzędnicy województwa krakowskiego XVI-XVIII wieku. Spisy*, red. A. Gąsiorowski, Kórnik 1990.
- Vlček P., Sommer P., Foltýn D., *Encyklopedie českých klášterů*, Praha 1998.
- X.F.G., *Kanonicy regularni*, [w:] *Encyklopedia Kościelna*, ed. M. Nowodworski, t. 9, Warszawa 1876, s. 476-477.
- Zwiercan M., *Rwaczka Maurycy*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. 33, Wrocław 1991-1992, s. 279-280.

BARBARA BONAR CHR
MARCIN A. KLEMENSKI

**NIEZNANE ŹRÓDŁA DO DZIEJÓW ZAKONU KANONIKÓW
REGULARNYCH OD POKUTY – WYKAZY PRZEŁOŻONYCH
GENERALNYCH ORAZ PREPOZYTÓW-INFULATÓW KLASZTORU
W WIDZIENISZKACH – EDYCJA ŹRÓDŁOWA**

Streszczenie: W niniejszym artykule dokonano edycji dwóch niewielkich źródeł – wykazów przełożonych generalnych zakonu kanoników regularnych od pokuty z ok. 1699 i 1897 r. oraz prepozytów-infulatów klasztoru tej reguły w Widzieniszkach z ok. 1765 r. Edycja oparta jest na materiałach przechowywanych w archiwum kościoła św. Marka w Krakowie, a które nie były znane w dotychczasowych badaniach nad tą zanikłą wspólnotą zakonną.

Słowa kluczowe: Kraków, przełożeni zakonni, edycja źródłowa, Wawrzyniec Centt.

**UNKNOWN SOURCES FOR THE HISTORY OF THE ORDER
OF CANONS REGULAR OF PENANCE – LISTS OF GENERAL
SUPERIORS AND PROVOSTS-PRELATES OF THE MONASTERY
IN WIDZIENISZKI – SOURCE EDITION**

Abstract: The article presents the edition of two minor sources – the lists of general superiors of the Order of Canons Regular of Penance and the provosts-prelates of the monastery in Widzieniszki from around 1699 and from 1897. The edition is based on materials kept in the archives of the church of St. Mark in Krakow, which were not known in previous studies on this – no longer existing – religious community.

Keywords: Krakow, general superiors, Wawrzyniec Centt.

Translated by Hanna Rybkowska